

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра менеджменту та адміністрування

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради
01.04.2024
протокол № 04, п. 07

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ від 01.04.2024 № 52

**МОДЕЛЮВАННЯ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВА /
ENTERPRISE BUSINESS ACTIVITY SIMULATION**

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«бакалавр» /	«bachelor»
Галузь знань	<u>07 «Управління та адміністрування» /</u>	<u>«Management and administration»</u>
Спеціальність	<u>073 «Менеджмент»/</u>	<u>«Management»</u>
Освітня програма	<u>«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» /</u>	<u>«Management of foreign economic activity»</u>

Розробники: Бабчинська Олена, доктор економічних наук, доцент.

Гарант освітньої програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» - Семенюк Ірина, кандидат економічних наук.

Обговорено та схвалено:

на засіданні кафедри менеджменту та адміністрування від 07.03.2024 протокол № 07 ;

на засіданні вченої ради факультету економіки менеджменту та права від 21.03.2024 протокол №03.

Рецензенти:

Махначова Наталя, кандидат економічних наук, доцент.

Костюк Андрій, директор ТОВ «Немирівспецторг».

Редактор: Фатєєва Т.

Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 29.04.2024 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний

Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 2,38.

Обл.-вид. арк. 2,10. Тираж 2. Зам. № 89.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ:

Моделювання є важливим засобом розв'язання багатьох економічних завдань і, зокрема, проведення аналітичного дослідження. Моделювання господарської діяльності підприємства як об'єкта дослідження передбачає розробку певних економіко-математичних моделей для найбільш повного і достовірного відображення процесу функціонування як суб'єкта господарювання в цілому, так і окремих його структурних підрозділів. Щодо системи управління підприємством, то реалізація найважливіших її функцій може бути формалізована через показники планування, нормування, обліку, контролю та економічного аналізу ресурсів (трудових, матеріальних, засобів виробництва), які споживаються, для одержання певних фінансових результатів. Робочу програму з дисципліни «Моделювання фінансово-господарської діяльності підприємства» підготовлено у відповідності до структурно-логічної схеми навчального процесу підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» освітньої програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності».

Мета освітнього компоненту: формування професійних компетенцій щодо володіння методами аналізу і оцінки стану внутрішнього та зовнішнього середовищ організації, пошуку резервів підвищення ефективності її діяльності та їх використання у практичній діяльності організації.

Під час освоєння дисципліни студенти мають можливість поглибити своє розуміння умов діяльності конкретного підприємства оволодіти навичками та вміннями виконання завдань та обов'язків фахівців окремих функціональних підрозділів підприємства набути досвіду роботи в колективі. Основна увага у вивченні дисципліни приділяється набуттю студентами теоретичних знань і практичних навичок самостійного вирішення економічних та фінансових завдань діяльності підприємства, здійснення економічних розрахунків, визначення ефективності діяльності підприємства, оцінки його фінансово-майнового стану, рівня конкурентоспроможності, зовнішньоекономічної діяльності, обґрунтування та оцінки наслідків управлінських рішень, що приймаються.

Результатом вивчення освітнього компоненту «Моделювання фінансово-господарської діяльності підприємства» для освітньої програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» є формування комплексу компетентностей:

- **інтегральна компетентність:**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері менеджменту, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

- **загальні компетентності:**

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях .

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

- **фахові компетентності:**

ФК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

ФК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

ФК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

ФК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

ФК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функції менеджменту.

ФК 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

ФК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

ФК 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

Програмні результати навчання здобувачів з освітнього компоненту «Моделювання фінансово-господарської діяльності підприємства» полягають:

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективної діяльності організації.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Міждисциплінарні зв'язки: робоча програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, базується на вивченні таких обов'язкових освітніх компонентів, як «Теорія організації», «Основи підприємництва», «Економіка і фінанси підприємства», «Менеджмент», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства», «Міжнародні економічні відносини», «Організація зовнішньоторговельних операцій», «Бухгалтерський облік ЗЕД».

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компонента. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Для очної (денна, вечірня) форми навчання поточна робота оцінюється в 100 балів, підсумковий контроль (екзамен) оцінюється в 100 балів.

До екзамену допускаються всі здобувачі вищої освіти, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів.

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену.

Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компонента, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів заочної форми навчання оцінюється в 100 балів, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу від 07.02.2022 № 38 (зі змінами).

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового контролю, має право звернутися із проханням перегляду оцінки, одержаної на екзамені, відповідно до Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів від 07.02.2022 № 32.

**Обсяг освітнього компоненту в кредитах та його розподіл
(тематичний план)**

Теми	Кількість годин			Форми контролю	Бальна оцінка
	всього	з них			
		лабораторні	СРС		
1 семестр					
Тема 1. Створення підприємства. Вибір ідеї	8	4	4	Д, П	8
Тема 2. Вибір організаційно-правової форми. Розробка статуту. Визначення правил внутрішнього розпорядку	8	4	4	УД, П	8
Тема 3. Створення каталогу законодавчих документів	8	4	4	Д, П	8
Тема 4. Формування положення про відділ	6	4	2	РМГ, В,П	8
Тема 5. Розробка посадових інструкцій співробітників	8	4	4	В, Т,П	8
Тема 6. Написання резюме	6	4	2	Т, В,ТЕ	8
Тема 7. Проведення співбесід. Розподіл на відділи та ролі співробітників віртуального підприємства	6	4	2	П, Д	8
Тема 8. Організація роботи відділів. Формування системи діловодства	8	4	4	РПЗ, П	8
Тема 9. Облікове забезпечення ЗЕД підприємства	6	4	2	РЗ, П	8
Тема 10. Моделювання стратегічного потенціалу ЗЕД підприємства	6	4	2	РМГ, Т, П	8
Тема 11. Розробка стратегії розвитку ЗЕД підприємства	6	2	4	В, Т	4
Індивідуальне завдання	14		14	ІЗ	16
Разом за I семестр	90 / 3	42	48		100
Підсумковий контроль		Екзамен			
2 семестр					
Тема 1. Моделювання стратегії розвитку ЗЕД підприємства	8	4	4	В, Т	4
Тема 2. Фінансування та кредитування ЗЕД підприємства	8	4	4	РПЗ	4
Тема 3. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства	8	4	4	П	4
Тема 4. Командоутворення	8	4	4	Д	4
Тема 5. Аналіз ринку. Визначення конкурентних позицій підприємства	8	4	4	УД	4
Тема 6. Моделювання	8	4	4	РЗ	4

маркетингової роботи підприємства					
Тема 7. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства	8	4	4	В, Т	4
Тема 8. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів.	8	4	4	В, РМГ	4
Тема 9. Оцінка фінансового стану підприємства	8	4	4	ТЕ	4
Тема 10. Управління персоналом	8	4	4	В, Т	4
Тема 11. Кризові явища підприємства. Наслідки кризи	8	4	4	П	4
Тема 12. Управління ризиками підприємства	6	4	2	УД	4
Тема 13. Оцінка соціально-психологічного клімату в колективі	8	4	4	В, РМГ	4
Тема 14. Управління конфліктами та стресами в колективі підприємства	6	4	2	РПЗ	4
Тема 15. Розробка системи мотивації праці на підприємстві	6	4	2	УД	4
Тема 16. Інформаційне забезпечення підприємства	6	4	2	П	4
Тема 17. Бізнес процеси підприємства: оцінка та оптимізація	6	4	2	РМГ, В	4
Тема 18. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	6	4	2	В, Т	4
Тема 19. Моделювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства	6	4	2	Т, В	4
Тема 20. Управління інноваційним розвитком організації	6	2	4	П	2
Тема 21. Ефективність рішень та їх оцінка. Наслідки прийнятих рішень	6	4	2	РПЗ	4
Тема 22. Оцінювання ефективності діяльності підприємства	6	4	2	УД	4
Тема 23. Формування загального звіту діяльності підприємства	6	4	2	Д, П	4
Індивідуальне завдання	18		18	ІЗ	10
Всього	180/6	90	90		100

Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах:

В – відповідь на практичних заняттях – 1 бал.

РПЗ – розв’язання практичних завдань – 2 бали.

УД – участь у дискусії – 2 бали.

Т – тестування – 1 бал.

РЗ – розв’язування задач – 2 бали.

ТЕ – твори-есе – 2 бали.

РМГ – робота в малих групах – 1 бал.

Д – доповідь – 2 бали.

П – презентація – 2 бали.

ІЗ – індивідуальні завдання – у 1 семестрі - 16 балів (курси на платформі Prometheus або на інших сервісах – 6 бали; участь у наукових заходах – 10 балів), у 2 семестрі - 10 балів. (курси на платформі Prometheus або на інших сервісах – 4 бали; участь у наукових заходах – 6 балів).

Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів.

За кожне лабораторне заняття у 1 семестрі здобувач отримує 4 бали (21 заняття * 4 бали), що в підсумку складає 84 бали. Індивідуальні завдання – 16 балів (курси на платформі Prometheus або на інших сервісах – 6 балів; участь у наукових заходах – 10 балів).

Разом за 1 семестр здобувач може отримати 100 балів.

Підсумковим контролем є письмовий екзамен.

За кожне лабораторне заняття у 2 семестрі здобувач отримує 2 бали (45 занять * 2 бали), що в підсумку складає 90 балів. Індивідуальне завдання оцінюється у 10 балів. (курси на платформі Prometheus або на інших сервісах – 4 бали; участь у наукових заходах – 6 балів).

Разом за 2 семестр здобувач може отримати 100 балів.

Підсумковим контролем є письмовий екзамен.

II. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Зміст освітнього компоненту (теми програми).

1 семестр

Тема 1. Створення підприємства. Вибір ідеї.

Вибір ідеї. Перевірка ідеї на конкурентоспроможність. Виокремлення особливостей ідеї. Ресурси та партнери підприємства, що організовується. Стейкхолдери та їх характеристики.

Характеристика категорій зовнішньоекономічної сфери та їх взаємозв'язки. Функції зовнішньоекономічної сфери. Напрямки впливу зовнішньоекономічного чинника на національну економіку. Основні види та форми зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Поняття об'єктів та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Тема 2. Вибір організаційно-правової форми. Розробка статуту.

Визначення правил внутрішнього розпорядку.

Правові засади здійснення підприємницької діяльності в Україні. Визначення організаційно-правової форми підприємства. Реєстрація підприємства. Реєстрація у Державній фіскальній службі. Реєстрація платником єдиного соціального внеску.

Мета і предмет діяльності підприємства. Найменування юридичної особи. Місцезнаходження. Розмір статутного капіталу та як він буде розподілений між засновниками (якщо це необхідно для певної організаційно-правової форми юридичної особи). Органи управління юридичної особи, порядок їх скликання, прийняття ними рішень, виключну компетенцію і обмеження повноважень таких органів. Схвалення установчого документа юридичної особи (статуту, меморандуму, установчого договору, установчого акта тощо). Обрання або призначення особи, яка буде керівником юридичної особи, головою її виконавчого органу.

Правила внутрішнього розпорядку: значення, структура, регламентація організації праці.

Класифікатор професій. Штатний розпис.

Тема 3. Створення каталогу законодавчих документів

Практики підприємницької діяльності. Закони, нормативні та інструктивні документи, які визначають порядок створення підприємств, реєстрацію фізичних осіб – підприємців, їх правові та організаційні форми, порядок організації виробництва, забезпечення його необхідними ресурсами, збут, систему оподаткування, відносини між державою та підприємцями, суб'єктів підприємницької діяльності між собою, а також які дають підприємцям певні правові гарантії.

Законодавче регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Органи державного регулювання ЗЕД. Правові режими. Національний режим, режим найбільшого сприяння, спеціальний режим.

Тема 4. Формування положення про відділ.

Положення про відділ: сутність та значення. Правила розробки. Термін дії. Застереження.

Структура й зміст тексту положення про структурний підрозділ.

Загальні положення. Структура відділу. Задачі і функції відділу. Права. Регламентуючі документи. Взаємодія відділу з внутрішніми підрозділами та структурними підрозділами підприємства. Відповідальність. Керівництво.

Тема 5. Розробка посадових інструкцій співробітників.

Порядок розроблення та оформлення посадових інструкцій працівників. Вимоги до посадових інструкцій. Вплив локальних нормативних документів (статут, колективний договір, правила внутрішнього трудового розпорядку) на зміст посадової інструкції.

Вимоги до кожної категорії працівників, розподіл обов'язків між працівниками. Наділення працівників потрібними правами. Підвищення відповідальності працівників за роботи.

Структура посадової інструкції: загальні положення, завдання та обов'язки, права, відповідальність, повинен знати, кваліфікаційні вимоги, взаємовідносини. Погодження та затвердження посадових інструкцій.

Внесення змін та доповнень до посадової інструкції.

Тема 6. Написання резюме.

Сутність та значення резюме. Мета пошуку роботи. Резюме згідно з особливостями професії.

Правила складання резюме. Форма. Критерії: стиль, конкретність, правдивість, оформлення. Помилки.

Структура резюме. Посада. Контактні дані. Досвід роботи. Освіта. Професійні навички. Рекомендації. Додаткова інформація.

Основні напрямки роботи з персоналом.

Тема 7. Проведення співбесід. Розподіл на відділи та ролі співробітників віртуального підприємства.

Відбір претендентів. Проведення співбесід з кандидатами. Принципи організації та проведення співбесіди. Види співбесід: переваги та недоліки. Етапи підготовки. Типові запитання. Аналіз результатів.

Розподіл співробітників: робітників: службовці, спеціалісти; управлінський персонал.

Робітники: основні, допоміжні. Освіта. Тарифний розряд.

Категорія «службовці» здійснюють підготовку та оформлення документів, облік та контроль, господарське обслуговування. Освіта. Тарифний розряд.

Управлінський персонал (директори, їх заступники, начальники відділів, голови правління, менеджери та ін.).

Виявлення потенційних можливостей працівників. Основні фактори, які сприяють реалізації потенціалу особистості. Шляхи підвищення ефективності роботи у відділі.

Тема 8. Організація роботи відділів. Формування системи діловодства.

Організаційна структура, її місце в системі управління. Командний ланцюжок. Владні повноваження, обов'язки, відповідальність. Норма керуваності. Централізація і децентралізація. Процес делегування повноважень і відповідальності.

Департаменталізація. Команди з перехресними функціями. Взаємодія і взаємовплив структур організації. Сутність організаційної структури управління, її роль у досягненні мети. Елементи структури. Характеристика основних видів організаційних структур управління. Лінійні і функціональні організаційні структури управління.

Поняття та основні види документів з управління кадрами. Поняття, правила складання і оформлення основних видів документів з управління кадрами: заяви; автобіографії; резюме; особового листка з обліку кадрів; характеристики; наказів з кадрових питань; трудової книжки; особової справи.

Поняття та основні види довідково-інформаційних документів. Поняття, правила складання і оформлення основних видів довідково-інформаційних документів: службового листа; службової телеграми; службових, факсограми; довідки, інформації, звіту; доповідної, пояснювальної, службової записки; доповіді.

Електронні засоби комунікацій є на всіх цих рівнях. Електронний документообіг. Електронний документ.

Тема 9. Облікове забезпечення ЗЕД підприємства.

Поняття, види та об'єкти обліку зовнішньоекономічної діяльності. Методи здійснення експортно-імпортних операцій. Завдання бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку ЗЕД. Особливості організації бухгалтерського обліку на підприємствах – суб'єктах ЗЕД. Особливості організації бухгалтерського обліку у розрізі відкриття окремих рахунків аналітичного обліку. Принципи оподаткування суб'єктів ЗЕД.

Міжнародні розрахунки та їх облік у зовнішньоекономічній діяльності підприємства. Сутність міжнародних розрахунків та необхідність банківського обслуговування у сфері ЗЕД. Форми міжнародних розрахунків та їх облік: акредитив, інкасо, платіж на відкритий рахунок, авансові платежі, банківський переказ, векселі, чеки. Облік валютних операцій у зовнішньоекономічній діяльності. Облік експортних операцій. Облік імпортних операцій.

Характеристика і принципи організації бухгалтерського обліку за допомогою програмного продукту «1С: Підприємство». Стандартні функції і режими програми. Адаптація програми до специфіки діяльності підприємства. Складання фінансової звітності (балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал). Формування податкових декларацій та розрахунків (з податку на прибуток, податку на додану вартість та ін.).

Тема 10. Моделювання стратегічного потенціалу ЗЕД підприємства.

Поняття стратегічного потенціалу ЗЕД підприємства, його роль у реалізації стратегічних планів. Елементи стратегічного потенціалу підприємства та фактори впливу на його формування і розвиток. Методи та показники оцінювання стратегічного потенціалу підприємства. Розриви між стратегічними цілями та потенціалом підприємства.

Мобілізація потенціалу для реалізації стратегії. Розподіл ресурсів за складовими і за часом. Конкурентоспроможність потенціалу. Управління потенціалом підприємства. Забезпечення ресурсами структурних підрозділів.

Сутність, класифікація та основні характеристики конкурентних переваг підприємства. Ресурси та компетенції як носії конкурентних переваг підприємства. Технології формування та розвитку конкурентних переваг підприємства. Концепція ланцюга формування вартості (цінностей).

Тема 11. Розробка стратегії розвитку ЗЕД підприємства.

Сутність та види стратегій розвитку ЗЕД підприємства. Процес розробки стратегії розвитку ЗЕД підприємства. Зміна завдань управління підприємством. Базові моделі організацій.

Процес стратегічного планування. Характеристика етапу цілеутворення. Вибір місії та правила її формування. Значення місії для підприємства з орієнтацією на зовнішньоекономічний розвиток.

Фактори, які впливають на вибір стратегічних цілей. Методи та показники оцінювання стратегічного потенціалу підприємства.

Розриви між стратегічними цілями та потенціалом підприємства. Особливості управління стратегічним потенціалом ЗЕД підприємства.

2 семестр

Тема 1. Моделювання стратегії розвитку ЗЕД підприємства.

Стратегічні альтернативи розвитку зовнішньоекономічної діяльності. Етапи формування стратегії розвитку ЗЕД підприємства. Сутність, класифікація та основні характеристики конкурентних переваг підприємства. Ресурси та компетенції як носії конкурентних переваг підприємства.

Характеристика ключових компетенцій підприємства та методи їх ідентифікації. Основні способи (механізми) ре конфігурації компетенцій підприємства. Організаційні здатності як необхідна база розвитку ресурсів та компетенцій підприємства. Рутини, їх місце в організаційних процесах та способи трансформації.

Технології формування та розвитку конкурентних переваг підприємства. Концепція ланцюга формування вартості (цінностей). Вплив змін у стратегічному потенціалі підприємства на розвиток та зміцнення його конкурентних переваг на ринку.

Тема 2. Фінансування та кредитування ЗЕД підприємства.

Стартовий капітал. Залучення зовнішніх джерел фінансування. Факторинг як форма фінансування ЗЕД. Сутність та загальна характеристика факторингу, як форми фінансування ЗЕД. Факторингові операції та їх класифікація. Механізм здійснення факторингових операцій. Ризики факторингових операцій у сфері ЗЕД. Форфейтинг як форма фінансування експорту. Суть види і функції міжнародного форфейтингу. Механізм здійснення форфейтингових операцій. Види ризиків при операції форфейтингу. Особливості міжнародного форфейтингу в Україні.

Міжнародний кредит. Суб'єкти, джерела, принципи міжнародного кредиту. Види кредитів: валютні, товарні, комерційні, банківські, урядові, надані міжнародними валютно-фінансовими організаціями, довго-, середньо- і короткострокові, готівкові, акцептні, забезпечені, бланкові. Ціна кредиту. 8 Способи нарахування і виплати процентів: прогресивний (лінійний), регресивний (штафельний), пропорційний (змішаний). Кредитний ризик. Вексельний кредит. Кредит за відкритим рахунком. Перевідний вексель (тратта). Згода на оплату (акцепт).

Тема 3. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.

Зовнішньоторговельна ціна: сутність поняття, функції, класифікація зовнішньоторговельних цін. Цінова політика підприємства, обґрунтування зовнішньоторговельних цін.

Основні фактори ціноутворення в ЗЕД. Принципи визначення світових цін. Трансфертні ціни: сутність, функції. Особливості трансфертного ціноутворення. Ціноутворення в електронній торгівлі. Специфіка формування цін на сировинні товари, готові вироби. Етапи формування контрактної ціни. Рівень ціни, базис ціни, одиниця виміру ціни. Способи фіксації цін. Цінові знижки і надбавки.

Тема 4. Командоутворення.

Формування команди. Формування команди проекту як управлінський процес. Визначення команди проекту.

Підходи до формування команди. Підхід заснований на цілях. Міжособистісний підхід. Рольовий підхід. Проблемно-орієнтований підхід. Принципи командної роботи. Етапи формування команди. Типи колективів. Характерні ознаки ефективної команди. Гравці команди. Розподіл ролей в команді.

Забезпечення взаємовідносин в команді. Сучасні системи мотивації персоналу стартап проекту.

Тема 5. Аналіз ринку. Визначення конкурентних позицій підприємства.

Визначення позиції фірми на ринку. Типи ринків. Пошук цільових ринків.

Аналіз ринку: кількісні і якісні показники ринків. Аналіз сегменту та ніш на цільовому ринку. Особливості виходу підприємства на зовнішній ринок. Послідовність: потреба – бажання – попит – обмін.

Поняття конкурентоспроможності підприємства. Конкурентоспроможність, конкурентоздатність, конкурентний статус, конкурентні переваги підприємства. Оцінка конкурентного середовища. Оцінка конкурентного середовища стартап проекту. Сутність та значення маркетингового плану. Маркетинговий аналіз. Ключові інструменти маркетингового планування. Розробка маркетингового підприємницької діяльності відповідно до заданих критеріїв ефективності.

Тема 6. Моделювання маркетингової роботи підприємства.

Маркетинговий аналіз факторів мікро- та макросередовища діяльності підприємства. Аналіз продажу товарів з урахуванням динаміки товарообороту, структури асортименту товарів, широти, глибини, насиченості асортименту.

Обґрунтування пропозицій щодо вилучення з асортименту товарів, які не користуються попитом; оновлення (доповнення) товарних категорій іншими асортиментними позиціями на основі маркетингових досліджень та відповідних розрахунків. Аналіз динаміки цін на товари, обґрунтування доцільних цін на товари (рівня надбавки).

Розроблення програми лояльності споживачів на підприємстві. Формування цілей та етапів формування лояльності споживачів. Розроблення стратегії та програми лояльності споживачів. Методи автоматизації програм лояльності. Методи оцінювання результативності формування лояльності споживачів.

Створення рекламного звернення. Побудова композиції та вибір візуальних образів. Використання художнього стилю у рекламному дизайні. Використання образотворчих засобів в рекламній композиції. Вибір шрифтових композицій та кольору у візуальній організації рекламного звернення.

Тема 7. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Сутність митного регулювання ЗЕД. Принципи митного регулювання.

Органи доходів і зборів України: задачі, функції, структура. Види й методи здійснення митного контролю.

Характеристика митних режимів: експорту, імпорту, реекспорту, реімпорту, транзиту, тимчасового ввезення, тимчасового вивезення, митного складу, вільної митної зони, безмитної торгівлі, переробки на митній території, переробки за межами митної території, знищення і руйнування, відмови на користь держави.

Товарна номенклатура ЗЕД. Порядок митного оформлення товарів. Основні митні документи та специфіка їх оформлення. Плата за митне оформлення товарів і транспортних засобів поза місцем розташування або поза робочим часом, встановлених для органів доходів і зборів. Декларування товарів: форми та процедури. Митна вартість та методи її визначення. Мета і сфера застосування правил інтерпретації міжнародних торговельних термінів «Інкотермс-2020». Мито як інструмент економічного регулювання. Митний тариф. Види мита. Види митних ставок.

Тема 8. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів.

Умови контракту: обов'язкові та додаткові. Зміст і характеристика основних умов контракту. Преамбула. Предмет контракту. Кількість та якість товару в контракті. Базисні умови поставки. Термін і дата постачання. Пакування і маркування. Валютні та фінансові умови зовнішньоекономічних контрактів. Валюта ціни і валюта платежу. Умови перерахунку валюти ціни у валюту платежу.

Гарантії на технічне обслуговування. Порядок приймання товару. Рекламації і санкції. Арбітраж. Форс-мажорні обставини. Інші умови.

Тема 9. Оцінка фінансового стану підприємства.

Напрями аналізу фінансового стану підприємства. Комплексне оцінювання фінансового стану підприємства. Показники рентабельності. Показники ділової активності. Показники фінансової стійкості. Показники ліквідності. Показники майнового стану підприємства.

Рейтингове оцінювання фінансового стану підприємства. Інтегральних показників для рейтингового оцінювання та визначення ризику банкрутства підприємств. Система показників для проведення рейтингового оцінювання фінансового стану підприємства. Нормативні значення для проведення рейтингового оцінювання фінансового стану підприємства.

Інформаційне забезпечення фінансового аналізу. Організація фінансового аналізу.

Оцінювання формування та використання фінансових ресурсів підприємства. Порівняльний аналіз планових і фактичних показників формування та використання фінансових ресурсів підприємства. Динамічні зміни показників, які характеризують фінансовий стан підприємства.

Прогнозування фінансових показників підприємства. Розробка комплексу рекомендацій щодо нарощування фінансових результатів та покращення фінансового стану підприємства.

Тема 10. Управління персоналом.

Система роботи з персоналом. Ринок праці, трудові ресурси. Класифікація персоналу за категоріями. Аналіз концепцій управління персоналом. Кадрова політика. Концептуальні кадрові документи.

Підбір персоналу. Розрахунок потреби в персоналі. Професійний відбір персоналу. Формування резерву кадрів.

Оцінка персоналу. Оцінка потенційного працівника. Оцінка індивідуального внеску. Атестація кадрів. Розстановка персоналу. Типові моделі кар'єри. Планування кар'єри. Рух персоналу.

Навчання персоналу. Професійна підготовка. Підвищення кваліфікації. Структура персоналу: організаційна; функціональна; рольова; соціальна; штатна.

Регламентація управління персоналом. Правила внутрішнього розпорядку. Положення про підрозділи. Посадові інструкції. Організація праці. Організація робочого місця. Цільове планування. Техніка особистої праці. Нормування праці.

Тема 11. Кризові явища в діяльності підприємства. Наслідки кризи.

Життєздатність підприємства. Феномен виникнення та розгортання кризи. Фактори, що обумовлюють появу фінансових криз та кризових явищ.

Невизначеність. Визначення стадії життєвого циклу підприємства. Глибина кризового стану та його тривалість. Інтенсивність поширення кризових явищ. Наслідки кризи. Подолання кризи. Стабільність підприємства. Антикризова система управління підприємством.

Економічна безпека підприємства, її головна мета та функції. Структурні елементи економічної безпеки: фінансова, інтелектуальна та кадрова, техніко-технологічна, політико-правова, інформаційна, екологічна, силова складові та їх змістовні характеристики.

Тема 12. Управління ризиками підприємства.

Аналіз та основні етапи оцінки рівня ризиків на підприємстві. Особливості вибору альтернатив в умовах ринку. Принципи керування ризиковими ситуаціями. Методи управління ризиком.

Концепція управління ризиком. Організація ризик-менеджменту на підприємстві. Модель поведінки системи управління в ситуації ризику.

Сутність та класифікація ризиків ЗЕД. Характеристика транспортних, комерційних, політичних, валютних, митних ризиків та ризиків у міжнародних розрахунках. Методи страхування ризиків у ЗЕД. Особливості самострахування. Способи транспортного страхування та умови страхування вантажів у ЗЕД.

Тема 13. Оцінка соціально-психологічного клімату в колективі.

Соціально-психологічних аспектів особи та трудового колективу. Способи впливу на колективи людей, які базуються на використанні наукових досягнень соціальної і загальної психології в управлінні підприємством. Управлінські команди: технології підготовки (соціально-психологічний аспект та витоки). Соціально-психологічні методи підприємства.

Соціальні плани поліпшення умов праці. Методи керівництва і лідерства. Моральні стимули; методи формування колективів та соціально-психологічного клімату в колективі (менеджмент персоналу, управління групами). Взаємодвіра і висока взаємна вимогливість. Висловлювання власної думки. Відсутність тиску керівників на підлеглих. Достатня поінформованість працівників про цілі організації. Ділова критика. Задоволеність працею.

Тема 14. Управління конфліктами та стресами в колективі підприємства.

Природа конфлікту, його складові та види конфліктів. Можливі стратегії поведінки у конфлікті. Функціональні та дисфункціональні наслідки конфлікту.

Причини виникнення конфліктів, профілактика конфліктів.

Модель процесу конфлікту. Аналіз конфліктної ситуації. Способи вирішення конфліктних ситуацій. Структурні та міжособистісні методи вирішення конфліктів.

Стреси в управлінні. Причини виникнення стресових ситуацій: особові, організаційні. Зовнішні ознаки стресового стану людини. Організаційні фактори стресу: зміст праці, конфлікт ролей, невизначеність, монотонність праці, незадовільні фактори оточуючого середовища. Розвиток стресової ситуації.

Тема 15. Розробка системи мотивації праці на підприємстві.

Мотиваційний процес. Стадії процесу мотивації. Фактори, які заважають створенню ефективної системи управління мотиваційним процесом. Потреби як основа мотивації. Поняття «потреба». Властивості потреб. Поняття «спонукання». Модель мотивації поведінки через потреби. Поняття «мотив», «потяг», «бажання». Класифікація потреб.

Мотиваційні засоби менеджера. Оплата праці як основний чинник мотивування продуктивності праці. Методи та шляхи зросту трудової мотивації персоналу. Мотивація через постановку робочих цілей. Система матеріального стимулювання. Моральне стимулювання робітників. Зміна робочого графіку. Інформування персоналу. Міри дисциплінарного впливу та трудова мотивація.

Мотивація різних категорій працівників. Необхідність урахування індивідуальних психологічних якостей особистості при її мотивації. Мотивація нових працівників, їх орієнтація (загальна, спеціальна) та адаптація (професійна, психофізіологічна, соціально-психологічна). Мотивація досвідчених працівників.

Тема 16. Інформаційне забезпечення управлінської діяльності.

Основні принципи створення інформаційних систем. Методологія створення та принцип системності інформаційних систем. Поняття життєвого циклу інформаційної системи та його основні етапи. Моделі життєвого циклу інформаційних систем. Каскадна та спіральна моделі життєвого циклу інформаційної системи, їх переваги та недоліки.

Поняття інформаційної технології та етапи її розвитку. Інформаційна технологія та її місце в інформаційній системі економічного об'єкту. Автоматизовані інформаційні технології. Методологія використання інформаційної технології. Сутність технологічного забезпечення та його місце в автоматизованій інформаційній системі. Класифікація автоматизованих ІТ. Еволюція інформаційних технологій.

Інформаційні технології обробки даних. Стратегічна роль інформаційних технологій в управлінні. Автоматизовані системи обробки інформації, їх

складові та класифікація. Основні поняття, об'єкти та моделі електронної організації баз даних. Моделі структур даних та їх класифікація. Концептуальне проектування бази даних. Вибір системи управління базами даних. Технологічні особливості використання БД у мережах. Компоненти Автоматизованого банку даних. Створення сучасних інформаційних сховищ. Телекомунікаційні інформаційні технології у фінансових установах.

Інформаційні технології підтримки прийняття рішень. Основні компоненти інформаційної технології підтримки прийняття рішень. Роль бази даних в інформаційній технології підтримки прийняття рішень. База моделей та типи моделей. Система управління базою моделей. Інформаційні технології експертних систем. Поняття штучного інтелекту. Системи підтримки прийняття рішень та принципи їх функціонування.

Тема 17. Бізнес процеси підприємства: оцінка та оптимізація.

Методи та інструменти моделювання бізнес-процесів підприємства. Особливості бізнес-процесів. Схеми бізнес-процесів та організаційної структури підприємства.

Роль вищого керівництва в управлінні бізнес-процесами. Структура регламенту виконання бізнес процесу. Організаційно-структурна карта бізнес процесу. Використання процесного підходу у розробці моделей управління підприємством. Модель системи управління якістю.

Логічні зв'язки між складовими організації «фінанси – відносини із споживачами – внутрішні бізнес-процеси – персонал». Методика ідентифікації ключових бізнес процесів і формування критеріїв оцінки їх стану. Попереджуючі та коригувальні дії в управлінні організацією.

Моделювання і опис бізнес процесів на етапі реалізації продукції: «Продаж продукції» і «Постачання». Ключові показники оцінки стану бізнес процесу «Продаж продукції» і «Постачання». Моделювання ланцюжка бізнес-процесів «збут – постачання - торгівля». Критерії оцінки стану бізнес-процесів «збут – постачання - торгівля».

Тема 18. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.

Сутність та система регулювання міжнародних перевезень. Правове регулювання міжнародних перевезень, його види. Організація міжнародних перевезень. Фактори, що впливають на вибір виду транспорту. Особливості міжнародних перевезень різними видами транспорту: морських, залізничних, автомобільних, авіаційних.

Товарно-транспортна документація. Формування ціни на транспортні послуги. Експедиторське обслуговування міжнародних перевезень. Міжнародні транспортні коридори.

Тема 19. Моделювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Зовнішньоекономічний відділ. Особливості міжнародної конкуренції в окремих галузях. Інфраструктурне забезпечення міжнародного бізнесу. Моделі глобальних логістичних систем. Інтегровані логістичні ланцюжки в міжнародному бізнесі. Міжнародні та регіональні торговельно-збутові мережі та їх розвиток. Класифікація міжнародних і регіональних торгових мереж за ключовими ознаками. Ведення бізнесу регіональними торговельно-збутовими мережами в українських умовах. Особливості міжнародного бізнесу. Засвоєння принципів ділового спілкування та протоколу у міжнародному бізнесі. Організація ділових переговорів. Складові ділових переговорів. Встановлення робочих відносин з партнером. Основні етапи і тактичні прийоми переговорів. Дослідження національних особливостей ділових партнерів. Оцінка типу й структуру міжнародного ринку, ідентифікація бар'єрів входу і виходу з нього. Показників кон'юнктури ринку. Дослідження поведінки споживачів на міжнародних ринках. Сегментування міжнародних ринків. Показники привабливості міжнародного ринку. Оцінка стану та динаміки розвитку міжнародного конкурентного середовища.

Тема 20. Управління інноваційним розвитком організації

Аналіз інноваційних можливостей організації: оцінка інноваційного середовища, стан інноваційного, науково – технічного потенціалу, аналіз параметрів впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, аналіз ресурсних та інвестиційних можливостей, оцінка технологій та виробничих процесів щодо їх здатності до впровадження інновацій, оцінка соціально-організаційних можливостей. Аналіз конкурентних переваг організації. Система планування інновацій, сутність та основні види. Науково-технічне прогнозування. Сутність проектного управління. Організаційно-технологічна підготовка виробництва новачій. Управління якістю і конкурентоспроможністю нової продукції. Управління витратами в інноваційній діяльності. Склад і структура інноваційних витрат, їх зв'язок із стратегією інноваційних змін. Класифікація витрат на інновації за типами інноваційних технологій, джерелами їх фінансування. Облік витрат за стадіями інноваційного циклу.

Тема 21. Ефективність рішень та їх оцінка. Наслідки прийнятих рішень.

Природа, сутність та класифікація рішень у сфері менеджменту. Умови прийняття управлінських рішень. Технологія розробки рішень.

Механізм оптимізації рішень. Модель прийняття рішень. Причини використання моделей. Види моделей. Способи моделювання. Методи моделювання та прогнозування: платіжна матриця, дерево рішень, методи прогнозування. Алгоритм ухвалення управлінських рішень.

Поняття прогнозу та прогнозування управлінських рішень. Коротка характеристика методів прогнозування управлінських рішень. Основні функції прогнозування. Основні принципи прогнозування.

Аналіз прийнятих рішень. Принципи аналізу. Метод ланцюгових підстановок. Факторний аналіз. Раціональність прийнятих рішень. Об'єктивний і поведінковий підходи. Оцінка ефективності прийнятого рішення. Оцінка наслідків прийнятих рішень.

Тема 22. Оцінювання ефективності діяльності підприємства.

Ефективність діяльності організації. Поняття «організаційна ефективність». Видова класифікація ефективності організації: індивідуальна, групова, загальноорганізаційна. Особливості оцінки ефективності діяльності організації.

Підходи до вивчення організаційної ефективності: цільовий; системний; параметричний, з урахуванням фактора часу. Критерії ефективності організаційної діяльності.

Ефективність управління. Поняття «ефективність управління». Підходи до визначення ефективності управління: цільовий; функціональний; композиційний; множинний; поведінковий. Показники ефективності управлінської діяльності. Напрямки підвищення ефективності управління організацією.

Методологічні підходи до визначення ефективності ЗЕД підприємства. Система показників ефективності ЗЕД підприємства. Оцінка економічної ефективності. Оцінка валютної ефективності експорту й імпорту. Вплив зовнішньоекономічної діяльності підприємства на його фінансові результати.

Тема 23. Формування загального звіту діяльності підприємства.

Узагальнення результатів роботи. Загальний опис проекту (резюме). Звіт з організаційної, зовнішньоекономічної, маркетингової, фінансової роботи, роботи персоналу. Звіт про основні показники діяльності підприємства.

Звіт про проведену роботу. Презентація.

Структура освітнього компоненту

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час здобувача, год.
1	2	3
<p>Аналізувати нові ідеї.</p> <p>Розуміти основні види та форми зовнішньоекономічної діяльності підприємства.</p> <p>Характеризувати категорії зовнішньоекономічної сфери та їх взаємозв'язки.</p> <p>Усвідомлювати теоретичні підходи до створення підприємства.</p>	<p>Тема 1. Створення підприємства. Вибір ідеї . Лабораторне заняття №1 1.Вибір ідеї. 2.Перевірка ідеї на конкурентоспроможність. 3.Ресурси та партнери підприємства Лабораторне заняття №2 1.Характеристика категорій зовнішньоекономічної сфери та їх взаємозв'язки. 2.Функції зовнішньоекономічної сфери. 3.Напрямки впливу зовнішньоекономічного чинника на національну економіку. 4. Основні види та форми зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 5, 6. Додаткові: 12, 14, 18. Інтернет ресурси: 35, 36, 39.</p>	<p>2</p> <p>2</p>
<p>Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.</p> <p>Виявляти навички організаційного проектування.</p> <p>Перевіряти ідею на конкурентоспроможність</p>	<p>Самостійна робота здобувачів Підготувати есе: 1.Принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності. 2.Поняття об'єктів та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Вирішення ситуаційного завдання. Яка Ваша ідея?</p>	4
<p>Визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.</p> <p>Характеризувати організаційно-правові форми здійснення</p>	<p>Тема 2. Вибір організаційно-правової форми. Розробка статуту. Визначення правил внутрішнього розпорядку Лабораторне заняття №3 1.Визначення організаційно-правової форми підприємства. 2.Реєстрація підприємства. 3.Мета і предмет діяльності підприємства</p>	2

<p>підприємницької діяльності.</p> <p>Заповнювати реєстраційну форму, складати протоколи установчих зборів, розробляти правила внутрішнього розпорядку</p>	<p>Лабораторне заняття №4</p> <p>1.Органи управління юридичної особи. 2.Схвалення установчого документа юридичної особи. 3.Правила внутрішнього розпорядку</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1, 5, 6. Додаткові: 12, 29, 30. Інтернет ресурси: 35, 36, 39.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів</p> <p>Підготувати есе:</p> <p>1.Класифікатор професій. 2.Штатний розпис. Вирішення ситуаційного завдання. Чи відповідає статут підприємства діяльності підприємства.</p>	4
<p>Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>Аналізувати нормативно-правові акти, що визначають здійснення підприємницької діяльності.</p>	<p>Тема 3. Створення каталогу законодавчих документів</p> <p>Лабораторне заняття №5</p> <p>1.Практики підприємницької діяльності. 2.Закони, нормативні та інструктивні документи, які визначають порядок створення підприємств. 3.Порядок організації виробництва та забезпечення його ресурсами.</p> <p>Лабораторне заняття №6</p> <p>1. Законодавче регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства. 2.Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. 3.Органи державного регулювання ЗЕД. 4.Правові режими.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 5, 6, 7. Додаткові: 20, 24, 34. Інтернет ресурси 35, 36, 39.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів.</p> <p>Підготувати презентацію на тему: «Каталоги законодавчих документів» Вирішення ситуаційного завдання. Національний режим, режим найбільшого сприяння, спеціальний режим.</p>	4
	<p>Тема 4. Формування положення про відділ</p> <p>Лабораторне заняття №7</p> <p>1.Положення про відділ: сутність та значення. 2.Правила розробки. Термін дії. 3.Регламентуючі документи.</p> <p>Лабораторне заняття №8</p> <p>1.Загальні положення. 2.Структура відділу. 3.Задачі і функції відділу. 4.Права.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1, 6, 7 Додаткові: 12, 17, 34. Інтернет ресурси: 35, 36, 37.</p>	2
<p>Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.</p> <p>Аналізувати документи, що регламентують роботу відділів підприємства.</p> <p>Складати положення про відділ.</p>		2

	<p>Самостійна робота здобувачів Підготувати есе: 1.Взаємодія відділу з внутрішніми підрозділами та структурними підрозділами підприємства. 2.Відповідальність. 3.Керівництво.</p>	2
<p>Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.</p> <p>Характеризувати порядок розроблення та оформлення посадових інструкцій працівників.</p> <p>Розробляти посадові інструкції співробітників.</p>	<p>Тема 5. Розробка посадових інструкцій співробітників Лабораторне заняття №9 1.Порядок розроблення та оформлення посадових інструкцій працівників. 2.Вимоги до посадових інструкцій. 3.Вплив локальних нормативних документів на зміст посадової інструкції. Лабораторне заняття №10 1.Вимоги до кожної категорії працівників, розподіл обов'язків між працівниками. 2.Підвищення відповідальності працівників за роботу. 3.Структура посадової інструкції. 4.Погодження та затвердження посадових інструкцій. Рекомендовані джерела: Основні: 5, 6, 7. Додаткові: 30, 31. Інтернет ресурси: 35, 36, 37.</p>	2 2
	<p>Самостійна робота здобувачів Вирішення ситуаційного завдання. Внесення змін та доповнень до посадової інструкції.</p>	4
<p>Аналізувати правила розробки резюме.</p> <p>Генерувати нові ідеї.</p> <p>Складати резюме.</p>	<p>Тема 6. Написання резюме Лабораторне заняття №11 1.Сутність та значення резюме. 2.Мета пошуку роботи. 3.Правила складання резюме. Лабораторне заняття №12 1.Структура резюме. 2.Рекомендації. 3.Додаткова інформація. 4.Основні напрямки роботи з персоналом. Рекомендовані джерела: Основні: 5, 6, 7. Додаткові: 23, 24. Інтернет ресурси: 35, 36, 37, 39.</p>	2 2
	<p>Самостійна робота здобувачів Підготувати презентацію на тему: «Мое резюме».</p>	2
<p>Аналізувати особливості проведення співбесід</p> <p>Проводити відбір претендентів на посаду</p>	<p>Тема 7. Проведення співбесід. Розподіл на відділи та ролі співробітників віртуального підприємства Лабораторне заняття №13 1.Відбір претендентів. 2.Проведення співбесід з кандидатами. 3.Розподіл співробітників.</p>	2

	<p>Лабораторне заняття №14 1.Виявлення потенційних можливостей працівників. 2.Основні фактори, які сприяють реалізації потенціалу особистості. 3.Шляхи підвищення ефективності роботи у відділі. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 5, 6. Додаткові: 31, 32. Інтернет ресурси: 36,37,38</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів Підготувати есе: 1.Розподіл співробітників: робітників: службовці, спеціалісти; управлінський персонал. 2.Робітники: основні, допоміжні. Освіта. Тарифний розряд. 3.Категорія «службовці» здійснюють підготовку та оформлення документів, облік та контроль, господарське обслуговування. Освіта. Тарифний розряд. 4.Управлінський персонал (директори, їх заступники, начальники відділів, голови правління, менеджери та ін.).</p>	2
<p>Аналізувати функціональні області організації та зв'язки між ними.</p> <p>Використовувати систему діловодства підприємства</p> <p>Працювати з електронними засобами комунікацій</p>	<p>Тема 8. Організація роботи відділів. Формування системи діловодства Лабораторне заняття №15 1.Організаційна структура 2.Департаменталізація. 3.Основні види документів з управління кадрами. Лабораторне заняття №16 1. Основні види довідково-інформаційних документів. 2. Електронні засоби комунікацій є на всіх цих рівнях. 3.Електронний документообіг. 4.Електронний документ. Рекомендовані джерела: Основні: 5, 6, 7. Додаткові: 20, 31, 32. Інтернет ресурси: 36,37,38.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів Вирішення ситуаційного завдання Формування системи діловодства</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів Вирішення ситуаційного завдання Формування системи діловодства</p>	4
<p>Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>Характеризувати напрями, принципи та</p>	<p>Тема 9. Облікове забезпечення ЗЕД підприємства Лабораторне заняття №17 1. Поняття, види та об'єкти обліку зовнішньоекономічної діяльності. 2.Методи здійснення експортно-імпортних операцій. 3.Завдання бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності підприємства.</p>	2
		2

<p>засади бухгалтерського обліку фінансово-господарської діяльності підприємства.</p> <p>Користуватись запропонованими обліковими програмами, інтерпретувати бухгалтерські дані</p>	<p>4.Особливості організації бухгалтерського обліку на підприємствах – суб'єктах ЗЕД.</p> <p>Лабораторне заняття №18</p> <p>1.Міжнародні розрахунки та їх облік у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.</p> <p>2.Форми міжнародних розрахунків та їх облік: акредитив, інкасо, платіж на відкритий рахунок, авансові платежі, банківський переказ, векселі, чеки.</p> <p>3.Облік валютних операцій у зовнішньоекономічній діяльності.</p> <p>4.Облік експортних операцій. Облік імпорتنих операцій</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 3, 4, 7. Додаткові: 18, 19, 29. Інтернет ресурси: 35, 36, 37, 38.</p>	
<p>Аналізувати основні аспекти управління потенціалом підприємства, методи оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства.</p> <p>Складати матрицю ключових факторів успіху підприємства, розподіляти потенціал підприємства залежно від стратегічного плану.</p>	<p>Тема 10. Моделювання стратегічного потенціалу ЗЕД підприємства</p> <p>Лабораторне заняття №19</p> <p>1. Поняття стратегічного потенціалу ЗЕД підприємства, його роль у реалізації стратегічних планів.</p> <p>2.Основні елементи стратегічного потенціалу підприємства.</p> <p>3.Формування і розвиток стратегічного потенціалу.</p> <p>Лабораторне заняття №20.</p> <p>1. Особливості управління стратегічним потенціалом.</p> <p>2.Сучасні підходи до формування конкурентних переваг підприємства.</p> <p>3.Ланцюжок формування вартості.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 4, 7, 8. Додаткові: 31, 32. Інтернет ресурси: 35, 36, 37, 38.</p>	<p>2</p> <p>2</p>
	<p>Самостійна робота здобувачів</p> <p>1.Мобілізація потенціалу для реалізації стратегії.</p> <p>2.Розподіл ресурсів за складовими і за часом.</p> <p>3 Конкурентоспроможність потенціалу.</p> <p>4.Управління потенціалом підприємства.</p> <p>Вирішення ситуаційного завдання. Забезпечення ресурсами структурних підрозділів</p>	<p>2</p>

<p>Аналізувати стратегії розвитку підприємства</p> <p>Оцінювати стратегічні альтернативи для підприємства</p>	<p>Тема 11. Розробка стратегії розвитку ЗЕД підприємства</p> <p>Лабораторне заняття №21</p> <p>1.Сутність стратегії розвитку підприємства та стратегічного плану.</p> <p>2.Процес розробки стратегії розвитку підприємства.</p> <p>3.Базові моделі організацій.</p> <p>Рекомендовані джерела:</p> <p>Основні: 7, 8, 9.</p> <p>Додаткові: 31, 32.</p> <p>Інтернет ресурси: 35, 36, 37, 38.</p>	2
<p>Застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>Проводити дослідження на відповідному рівні</p>	<p>Самостійна робота здобувачів</p> <p>Вирішення ситуаційного завдання. Розробка стратегії ЗЕД.</p> <p>Індивідуальне завдання(курси на платформі Prometheus або на інших сервісах; участь у наукових заходах)</p>	4
ВСЬОГО:		90 / 3
2 семестр		
<p>Аналізувати результати діяльності організації,зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.</p> <p>Визначати перспективи розвитку організації.</p>	<p>Тема 1. Моделювання стратегії розвитку ЗЕД підприємства</p> <p>Лабораторне заняття №1</p> <p>1.Сутність, класифікація та основні характеристики конкурентних переваг підприємства.</p> <p>2.Характеристика ключових компетенцій підприємства та методи їх ідентифікації.</p> <p>3.Основні способи (механізми) ре конфігурації компетенцій підприємства.</p> <p>Лабораторне заняття №2.</p> <p>1.Технології формування та розвитку конкурентних переваг підприємства.</p> <p>2.Концепція ланцюга формування вартості (цінностей).</p> <p>3.Рутини, їх місце в організаційних процесах та способи трансформації.</p> <p>Рекомендовані джерела:</p> <p>Основні:7, 8, 9.</p> <p>Додаткові: 31, 32.</p> <p>Інтернет ресурси: 35, 36, 37, 38.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів</p> <p>Вирішення ситуаційного завдання . Технології формування та розвитку конкурентних переваг підприємства</p>	4
<p>Аналізувати результати діяльності організації,зіставляти їх з факторами впливу</p>	<p>Тема 2. Фінансування та кредитування ЗЕД підприємства</p> <p>Лабораторне заняття №3</p> <p>1. Залучення зовнішніх джерел фінансування.</p>	2

<p>зовнішнього та внутрішнього середовища.</p> <p>Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>Характеризувати особливості фінансування підприємницької діяльності</p> <p>Визначати джерела залучення зовнішніх інвестицій</p>	<p>2. Факторинг як форма фінансування ЗЕД. 3. Факторингові операції та їх класифікація. Механізм здійснення факторингових операцій. Ризики факторингових операцій у сфері ЗЕД. 4. Форфейтинг як форма фінансування експорту</p> <p>Лабораторне заняття №4</p> <p>1. Міжнародний кредит. Суб'єкти, джерела, принципи міжнародного кредиту. 2. Види кредитів: валютні, товарні, комерційні, банківські, урядові, надані міжнародними валютно-фінансовими організаціями, довго-, середньо- і короткострокові, готівкові, акцептні, забезпечені, бланкові. 3. Ціна кредиту. Способи нарахування і виплати процентів.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 3, 4, 9. Додаткові: 18, 19, 29. Інтернет ресурси: 35, 36, 37, 38.</p>	2
	<p>Самостійна робота</p> <p>Написати есе на тему. 1. Суть види і функції міжнародного форфейтингу. 2. Механізм здійснення форфейтингових операцій. 3. Види ризиків при операції форфейтингу. 4. Особливості міжнародного форфейтингу в Україні. 5. Кредитний ризик. 6. Вексельний кредит. 7. Кредит за відкритим рахунком. 8. Перевідний вексель (тратта). 9. Згода на оплату (акцепт).</p>	4
<p>Аналізувати особливості ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства</p> <p>Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>Обирати та обґрунтовувати етапи формування контрактної ціни.</p>	<p>Тема 3. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства</p> <p>Лабораторне заняття №5</p> <p>1. Зовнішньоторговельна ціна: сутність поняття, функції, класифікація зовнішньоторговельних цін. 2. Цінова політика підприємства, обґрунтування зовнішньоторговельних цін. 3. Основні фактори ціноутворення в ЗЕД. 4. Етапи формування контрактної ціни.</p> <p>Лабораторне заняття №6</p> <p>1. Класифікація знижок з ціни та цінових надбавок. 2. Трансфертне ціноутворення: сутність, специфіка. 3. Особливості ціноутворення в електронній торгівлі.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 3, 4, 9. Додаткові: 18, 19, 29. Інтернет ресурси: 35, 36, 37, 38.</p>	2 2

	<p>Самостійна робота здобувачів Проходження курсу(на вибір): «Європейська зовнішня політика: просто про складне», «Курс на експорт» на онлайн-платформі«Prometheus»; «Угода про Асоціацію Україна-ЄС», «Smart Exporter: електронні ресурси, регулювання та вимоги для експорту до ЄС», «Експорт, ринки ЄС та інтернаціоналізація бізнесу» на онлайн-платформі«EdEra».</p>	4
<p>Аналізувати підходи до формування команди</p> <p>Виявляти навички організаційного проектування.</p> <p>Планувати діяльність організації та управляти часом.</p> <p>Визначати етапи формування та характерні ознаки ефективної команди</p>	<p>Тема 4. Командоутворення Лабораторне заняття №7 1.Формування команди проекту як управлінський процес. 2.Визначення команди проекту. 3.Підходи до формування команди. Лабораторне заняття №8 1.Принципи командної роботи. 2.Етапи формування команди. 3.Типи колективів. 4.Характерні ознаки ефективної команди. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 5, 7. Додаткові: 23, 24. Інтернет ресурси: 35, 36, 37, 38.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів Вирішення ситуаційного завдання За результатами діяльності одного з вітчизняних підприємств, обраного в якості об'єкту дослідження провести анкетування персоналу з метою ставлення персоналу до змін в організації</p>	4
<p>Здійснювати оцінку ефективності конкурентної політики підприємства.</p> <p>Розвивати потенціал організації на ринку</p> <p>Знати: конкурентні позиції підприємства та особливості виходу на ринок</p> <p>Вміти: проводити маркетинговий аналіз та оцінювати переваги підприємства</p>	<p>Тема 5. Аналіз ринку. Визначення конкурентних позицій підприємства Лабораторне заняття №9 1.Визначення позиції фірми на ринку. 2.Типи ринків. Пошук цільових ринків. 3.Аналіз сегменту та ніш на цільовому ринку. 4.Особливості виходу підприємства на зовнішній ринок. Лабораторне заняття №10 1. Поняття конкурентоспроможності підприємства. 2.Конкурентоспроможність, конкурентоздатність, конкурентний статус, конкурентні переваги підприємства. 3.Оцінка конкурентного середовища. 4.Ключові інструменти маркетингового планування. Рекомендовані джерела: Основні: 5, 7, 8. Додаткові: 13, 14, 15. Інтернет ресурси:35, 36, 37, 38.</p>	2

	<p>Самостійна робота здобувачів Вирішення ситуаційного завдання Оцінка конкурентного середовища стартап проекту. Написати есе на тему. 1.Сутність та значення маркетингового плану. 2.Маркетинговий аналіз. 3.Ключові інструменти маркетингового планування. 4.Розробка маркетингового підприємницької діяльності відповідно до заданих критеріїв ефективності. Розробити комплекс заходів по підвищенню рівня конкурентоспроможності підприємства</p>	4
<p>Аналізувати фактори мікро- та макросередовища діяльності підприємства</p> <p>Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.</p> <p>Розробляти програми лояльності споживачів; створювати рекламне звернення</p>	<p>Тема 6. Моделювання маркетингової роботи підприємства Лабораторне заняття №11 1.Маркетинговий аналіз факторів мікро- та макросередовища діяльності підприємства. 2.Аналіз продажу товарів. 3.Аналіз динаміки цін на товари. Лабораторне заняття №12 1.Створення рекламного звернення. 2.Стиль у рекламному дизайні. 3.Композиція та кольору у рекламному зверненні. Рекомендовані джерела: Основні: 5, 6, 7, 8. Додаткові: 10, 11, 13. Інтернет ресурси: 35, 36, 37, 38.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів Вирішення ситуаційного завдання Розроблення стратегії та програми лояльності споживачів.</p>	4
<p>Аналізувати сутність, принципи та особливості митно-тарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні</p> <p>Визначати основні митні документи та специфіку їх оформлення, здійснювати розрахунки митних платежів на основі даних підприємства</p>	<p>Тема 7. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства Лабораторне заняття №13 1. Сутність митного регулювання ЗЕД. 2. Принципи митного регулювання. 3. Характеристика митних режимів. Лабораторне заняття №14 1. Основні митні документи та специфіка їх оформлення. 2. Порядок митного оформлення товарів. 3. Мито як інструмент економічного регулювання. Рекомендовані джерела: Основні: 2, 6, 7, 9. Додаткові: 10, 11, 13. Інтернет ресурси: 35, 36, 37, 38.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів Написати есе на тему. Вирішення ситуаційного завдання 1. Українська класифікація товарів</p>	4

	<p>зовнішньоекономічної діяльності: поняття, структура, особливості застосування.</p> <p>2. Митна декларація: структура; порядок оформлення. Попередня митна декларація.</p> <p>3. Види митного контролю.</p> <p>4. Характеристика базисних умов постачання Груп «E» та «F».</p> <p>5. Проблеми виконання покупцем зобов'язань щодо експортного очищення товарів.</p> <p>6. Характеристика базисних умов постачання групи «C».</p> <p>7. Особливості переходу ризиків та виконання зобов'язань зі страхування при застосуванні умов CIF та CIP.</p> <p>8. Характеристика базисних умов постачання групи «D».</p> <p>Ознайомитись із електронним ресурсом «Market Access Map».</p>	
<p>Аналізувати сутність, зміст, види та основні умови виконання зовнішньоекономічних контрактів</p> <p>Вміти: вирішувати задачі та ситуаційні завдання до теми</p>	<p>Тема 8. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів</p> <p>Лабораторне заняття №15</p> <p>1. Зміст і характеристика основних умов зовнішньоекономічного контракту.</p> <p>2. Базисні умови поставки.</p> <p>3. Ризики, пов'язані з виконанням основних положень зовнішньоекономічних контрактів.</p> <p>4. Використання Інкотермс-2020 при укладанні зовнішньоекономічних договорів.</p> <p>Лабораторне заняття №16</p> <p>1. Валютні та фінансові умови зовнішньоекономічних контрактів.</p> <p>2. Зовнішньоторговельна ціна: сутність поняття, функції, класифікація зовнішньоторговельних цін.</p> <p>3. Застосування рекламацій та санкцій при виконанні зовнішньоекономічного контракту.</p> <p>3. Форс-мажорні обставини при виконанні зовнішньоекономічного контракту.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 2, 7, 9. Додаткові: 23, 24. Інтернет ресурси: 35, 36, 37, 38.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів</p> <p>Визначити особливості проведення ділових переговорів з партнерами зі США, Італії, Бельгії, Аргентини, Іспанії, Китаю, Індії, Пакистану, Бразилії, Ірландії, Канади, В'єтнаму, Перу, ОАЕ, Єгипту(на вибір), підготувати презентацію.</p>	4
	<p>Тема 9. Оцінка фінансового стану підприємства</p> <p>Лабораторне заняття №15</p> <p>1. Напрями аналізу фінансового стану підприємства.</p>	2
<p>Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для</p>		

<p>обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>Характеризувати напрями аналізу фінансового стану підприємства</p> <p>Оцінювати та використовувати фінансові ресурси підприємства</p> <p>Проводити експертну діагностику фінансово-господарського стану підприємства</p>	<p>2. Показники рентабельності. 3. Показники ділової активності. 4. Показники фінансової стійкості. Показники ліквідності.</p> <p>Лабораторне заняття №16</p> <p>1. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу. 2. Організація фінансового аналізу. 3. Оцінювання формування та використання фінансових ресурсів підприємства. 4. Показники майнового стану підприємства.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 3, 4, 7. Додаткові: 23, 24. Інтернет ресурси: 35, 36, 37, 38.</p>	<p>2</p>
<p>Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.</p> <p>Оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.</p> <p>Аналізувати систему роботи з персоналом</p> <p>Організовувати роботу персоналу підприємства</p> <p>Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.</p>	<p>Самостійна робота здобувачів Вирішення ситуаційного завдання Розробка комплексу рекомендацій щодо нарощування фінансових результатів та покращення фінансового стану підприємства.</p> <p>Тема 10. Управління персоналом Лабораторне заняття №19</p> <p>1. Система роботи з персоналом. 2. Ринок праці, трудові ресурси. 3. Класифікація персоналу за категоріями.</p> <p>Лабораторне заняття №20</p> <p>1. Розрахунок потреби в персоналі. 2. Професійний відбір персоналу. 3. Формування резерву кадрів. 4. Організація праці.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1, 5, 7. Додаткові: 10, 16 Інтернет ресурси: 35, 36, 37, 38.</p>	<p>4</p> <p>2</p> <p>2</p>
	<p>Самостійна робота здобувачів Підготовка есе за вибором студентів з наступних тем: - стан та проблеми управління персоналом вітчизняних підприємств; - ринок праці в Україні; - концепції управління персоналом Вирішення ситуаційного завдання</p>	<p>4</p>

<p>Аналізувати наслідки кризи; структурні елементи економічної безпеки</p> <p>Визначати глибину кризового стану</p>	<p>Тема 11. Кризові явища в діяльності підприємства. Наслідки кризи Лабораторне заняття №21 1. Життєздатність підприємства. 2. Невизначеність. 3. Глибина кризового стану та його тривалість.</p>	2
	<p>Лабораторне заняття №22 1. Економічна безпека підприємства 2. Структурні елементи економічної безпеки. Рекомендовані джерела: Основні: 7, 8. Додаткові: 12, 14, 17. Інтернет ресурси: 35, 36, 37, 38, 39.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів Підготувати порівняльну таблицю існуючих моделей життєвого циклу організації. За результатами ознайомлення з інформаційними джерелами наведення прикладів успішної практики втілення змін організаціями різних форм. Підготувати презентацію. Проведення аналізу етапів життєвого циклу досліджуваних підприємств за моделлю І. Адізеса. Перегляд фільму «Мені б в небо»</p>	4
<p>Аналізувати сутність та класифікацію ризиків; особливості методів аналізу, оцінки та оптимізації ризиків; процес управління ризиками на підприємстві.</p> <p>Здійснювати оцінку процесу ризик-менеджменту на підприємстві; формувати систему управління ризиками в організації.</p>	<p>Тема 12. Управління ризиками підприємства Лабораторне заняття №23 1. Поняття ділового ризику, його особливості в сучасних умовах. 2. Різновиди ризику в менеджменті організації та їх характеристика. 3. Методи оптимізації ризиків.</p>	2
	<p>Лабораторне заняття №24 1. Управління ризиком, методи оцінювання та аналізу ризику. 2. Концепція управління ризиком. 3. Методи впливу на ризик. Рекомендовані джерела: Основні: 2, 7, 9. Додаткова: 10, 16, 17. Інтернет ресурси 35, 36, 37, 38.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів Вирішення ситуаційного завдання Організація ризик-менеджменту на підприємстві. Модель поведінки системи управління в ситуації ризику.</p>	2
<p>Аналізувати способи впливу на колективи</p>	<p>Тема 13. Оцінка соціально-психологічного клімату в колективі Лабораторне заняття №25 1. Способи впливу на колективи. 2. Соціально-психологічні методи підприємства. 3. Соціальні плани поліпшення умов праці.</p>	2

<p>Оцінювати соціально-психологічний клімат в колективі</p>	<p>Лабораторне заняття №26 1.Методи керівництва і лідерства. 2.Моральні стимули. 3.Методи формування колективів. 4.Поінформованість працівників про цілі організації. 5.Ділова критика. 6.Задоволеність працею. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 6, 7. Додаткові: 23, 24. Інтернет есурси:35, 36, 37, 38.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів Вирішення ситуаційного завдання. Визначення соціально-психологічних типів працівників та основних складових елементів групової психології.</p>	4
<p>Аналізувати сутність конфліктів та стресів та відповідних заходів щодо їхнього подолання.</p> <p>Управляти змінами, здійснювати профілактику та вирішувати конфлікти, формувати організаційну культуру.</p>	<p>Тема 14. Управління конфліктами та стресами в колективі підприємства Лабораторне заняття №27 1.Суть, класифікація та типи конфліктів. 2.Етапи розвитку конфлікту. 3.Конфліктна ситуація, причини її виникнення та методи подолання. Лабораторне заняття №28 1.Стадії та наслідки конфлікту. 2.Управління змінами в організації. 3.Управління стресами в організації. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 6, 7. Додаткові: : 23, 24. Інтернет ресурси: 35, 36, 37, 38.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів Опрацювати додаткові джерела для детального вивчення питань: 1.Міжособистісні способи вирішення конфліктів. 2. Модель розвитку стресової ситуації. 3. Компроміс. Розв'язок творчої ситуаційної задачі «Конфліктна ситуація, причини її виникнення та методи подолання. Виконати завдання. 1.Визначити та описати міжособистісні способи вирішення конфліктних ситуацій. 2. Побудувати модель розвитку стресової ситуації. 3. Побудувати модель конфлікту</p>	2
	<p>Тема 15. Розробка системи мотивації праці на підприємстві Лабораторне заняття №29 1.Мотиваційний процес.</p>	2

<p>Аналізувати мотиваційний процес</p> <p>Розробляти систему мотивації праці на підприємстві</p>	<p>2.Мотиваційні засоби менеджера. Оплата праці як основний чинник мотивування продуктивності праці.</p> <p>3.Методи та шляхи зросту трудової мотивації персоналу.</p> <p>Лабораторне заняття №30</p> <p>1.Моральне стимулювання робітників.</p> <p>2.Зміна робочого графіку.</p> <p>3.Інформування персоналу.</p> <p>4.Міри дисциплінарного впливу та трудова мотивація.</p> <p>5.Мотивація різних категорій працівників</p> <p>Рекомендовані джерела:</p> <p>Основні: 5, 7.</p> <p>Додаткові: : 23, 24.</p> <p>Інтернет ресурси: 35, 36, 37, 38.</p>	<p>2</p>
	<p>Самостійна робота здобувачів</p> <p>Вирішення ситуаційного завдання</p> <p>Розробити систему мотивації праці на підприємстві</p>	<p>2</p>
<p>Аналізувати основні принципи створення інформаційних систем</p> <p>Використовувати інформаційні технології підтримки прийняття рішень</p>	<p>Тема 16. Інформаційне забезпечення управлінської діяльності</p> <p>Лабораторне заняття №31</p> <p>1.Основні принципи створення інформаційних систем.</p> <p>2.Методологія створення та принцип системності інформаційних систем.</p> <p>3.Поняття життєвого циклу інформаційної системи.</p> <p>Лабораторне заняття №32</p> <p>1.Інформаційні технології обробки даних.</p> <p>2.Стратегічна роль інформаційних технологій в управлінні.</p> <p>3.Автоматизовані системи обробки інформації, їх складові та класифікація.</p> <p>4.Інформаційні технології підтримки прийняття рішень.</p> <p>Рекомендовані джерела:</p> <p>Основні: 5, 6, 7, 8.</p> <p>Додаткові: 23, 24.</p> <p>Інтернет ресурси: 35, 36, 37, 38.</p>	<p>2</p> <p>2</p>
	<p>Самостійна робота здобувачів</p> <p>Вирішення ситуаційного завдання</p> <p>Моделі структур даних.</p> <p>Вибір системи управління базами даних.</p> <p>Технологічні особливості використання БД у мережах.</p> <p>Компоненти Автоматизованого банку даних.</p> <p>Створення сучасних інформаційних сховищ.</p>	<p>2</p>
<p>Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективної діяльності організації.</p>	<p>Тема 17. Бізнес процеси на підприємства: оцінка та оптимізація</p> <p>Лабораторне заняття №33</p> <p>1.Методи та інструменти моделювання бізнес-процесів підприємства.</p>	<p>2</p>

<p>Управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.</p> <p>Планувати діяльність організації та управляти часом.</p> <p>Аналізувати методи та інструменти моделювання бізнес-процесів підприємства</p> <p>Моделювати і описувати бізнес процеси підприємства</p>	<p>2.Особливості бізнес-процесів. 3.Схеми бізнес-процесів та організаційної структури підприємства. Лабораторне заняття №34 1.Структура регламенту виконання бізнес процесу. 2.Організаційно-структурна карта бізнес процесу. 3.Логічні зв'язки між складовими організації. 4.Моделювання і опис бізнес процесів на етапі реалізації продукції. Рекомендовані джерела: Основні: 5, 7, 8. Додаткові: 10, 14, 24. Інтернет ресурси: 35, 36, 37, 38.</p>	2
<p>Аналізувати особливості організації транспортного обслуговування ЗЕД підприємства</p> <p>Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективної діяльності організації.</p> <p>Визначати переваги та недоліки кожного виду транспорту при здійсненні експортно-імпортних операцій</p>	<p>Самостійна робота здобувачів Написати есе на тему. Моделювання і опис бізнес процесів на етапі реалізації продукції: «Продаж продукції» і «Постачання». Ключові показники оцінки стану бізнес процесу «Продаж продукції» і «Постачання». Моделювання ланцюжка бізнес-процесів «збут – постачання - торгівля». Критерії оцінки стану бізнес-процесів «збут – постачання - торгівля».</p> <p>Тема 18. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності Лабораторне заняття №35 1. Сутність та система регулювання міжнародних перевезень. 2. Організація міжнародних перевезень. 3. Товарно-транспортна документація. 4. Експедиторське обслуговування міжнародних перевезень.. Лабораторне заняття №36 1. Значення міжнародних перевезень при здійсненні ЗЕД. 2. Види міжнародних перевезень та їх характеристика. 3. Особливості перевезення вантажів основними видами транспорту. 4. Фактори, що впливають на вибір способу транспортування вантажу. Рекомендовані джерела: Основні: 2, 9. Додаткові: 12, 14, 24. Інтернет ресурси: 35, 36, 37, 38.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів Визначити переваги та недоліки кожного виду транспорту при здійсненні експортно-імпортних операцій(підготувати презентацію).</p>	2

<p>Аналізувати основні засади регулювання ЗЕД ; національні особливості міжнародного бізнесу; принципи реагування на зміни в міжнародному бізнес -середовищі</p> <p>Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.</p> <p>Розробляти бізнес - план започаткування бізнесу, оцінювати інвестиційну привабливість; моделювати управлінських рішень щодо здійснення ЗЕД</p>	<p>Тема 19. Моделювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства Лабораторне заняття №37 1.Методи аналізу міжнародного бізнес - середовища на практиці 2.Характерні риси секторальних та галузевих особливостей міжнародного бізнесу 3.Процедури торговельної політики України та їх вплив на підвищення ефективності ЗЕД підприємства 4.Визначення рівня імпортозалежності окремих галузей економіки України Лабораторне заняття №38 1.Проведення порівняльного аналізу індексу інвестиційної привабливості України. 2.Оцінка ступеню залучення України до міжнародної інвестиційної та кредитно - фінансової діяльності. 3.Джерела фінансування міжнародного бізнесу. 4.Управління інфляційними й валютними ризиками. Рекомендовані джерела: Основні: 2, 3, 5, 7. Додаткові: 20, 24, 25. Інтернет ресурси: 35, 36, 37, 38.</p>	<p>2</p> <p>2</p>
	<p>Самостійна робота здобувачів Розробити SWOT – аналіз, зовнішньоекономічної діяльності підприємства</p>	<p>2</p>
<p>Виявляти навички організаційного проектування</p> <p>Аналізувати ефективність інноваційних проєктів</p>	<p>Тема 20. Управління інноваційним розвитком організації Лабораторне заняття №39 1.Система планування інновацій, сутність та основні види. Науково-технічне прогнозування. Сутність проектного управління. 2.Управління витратами в інноваційній діяльності. Склад і структура інноваційних витрат, їх зв'язок із стратегією інноваційних змін. 3.Системний підхід щодо просування продукту на ринок. Рекомендовані джерела: Основні: 5, 7, 8.. Додаткові: 20, 24, 25. Інтернет ресурси: 35, 36, 37, 38.</p>	<p>2</p>
	<p>Самостійна робота здобувачів Вирішення ситуаційного завдання. Аналіз конкурентних переваг організації.</p>	<p>4</p>
<p>Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень</p>	<p>Тема 21. Ефективність рішень та їх оцінка. Наслідки прийнятих рішень Лабораторне заняття №40 1.Технологія розробки рішень. 2.Умови прийняття управлінських рішень. 3.Модель прийняття рішень. 4.Алгоритм ухвалення управлінських рішень.</p>	<p>2</p>

<p>Аналізувати технології розробки рішень</p> <p>Аналізувати ефективність та оцінювати наслідки прийнятих рішень</p>	<p>Лабораторне заняття №41 1.Аналіз прийнятих рішень. 2.Принципи аналізу. 3.Оцінка ефективності прийнятого рішення. 4.Оцінка наслідків прийнятих рішень. Рекомендовані джерела: Основні: 5, 7, 8. Додаткові: 20, 24, 25. Інтернет ресурси: 35, 36, 37, 38.</p>	2
<p>Визначати перспективи розвитку організації.</p> <p>Характеризувати критерії ефективності діяльності</p> <p>Оцінювати ефективність діяльності підприємства</p>	<p>Самостійна робота здобувачів Вирішення ситуаційного завдання. Механізм технології розробки рішень</p> <p>Тема 22. Оцінювання ефективності діяльності підприємства Лабораторне заняття №41 1.Ефективність діяльності. 2.Оцінка ефективності діяльності. 3.Критерії ефективності організаційної діяльності. Лабораторне заняття №42 1. Система показників ефективності ЗЕД підприємства. 2. Оцінка економічної ефективності. 3. Оцінка валютної ефективності експорту й імпорту. 4.Вплив зовнішньоекономічної діяльності підприємства на його фінансові результати. Рекомендовані джерела: Основні: 5, 6, 7, 9. Додаткові: 25, 26, 28. Інтернет ресурси: 35, 36, 37, 38.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів Вирішення ситуаційного завдання 1.Ефективність управління. 2.Підходи до визначення ефективності управління. 3.Показники ефективності управлінської діяльності. 4.Напрямки підвищення ефективності управління організацією.</p>	2
<p>Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективної діяльності організації.</p> <p>Управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функції менеджменту</p> <p>Визначати перспективи розвитку організації.</p>	<p>Тема 23. Формування загального звіту діяльності підприємства Лабораторне заняття №44 1.Узагальнення результатів роботи. 2.Загальний опис проекту (резюме). 3.Звіт з організаційної, зовнішньоекономічної, маркетингової, фінансової роботи, роботи персоналу. 4.Звіт про основні показники діяльності підприємства. Лабораторне заняття №45 1.Звіт про проведену роботу. 2.Презентація.</p>	2

Аналізувати підходи до узагальнення роботи підприємства	Рекомендовані джерела: Основні: 1, 5, 6, 7. Додаткові: 15, 19. Інтернет ресурси: : 35, 36, 37, 38. 39.	
Формувати звіт за результатами роботи; коротко та змістовно презентувати результати роботи	Самостійна робота здобувачів Презентація	2
Проводити дослідження на відповідному рівні Застосовувати знання у практичних ситуаціях .	Індивідуальне завдання (курси на платформі Prometheus або на інших сервісах; участь у наукових заходах)	18
ВСЬОГО:		180/6

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Бабчинська О. І. Менеджмент : опорний конспект лекцій. Електронні дані. Вінниця : Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2018. 145с.

2. Зовнішньоекономічні операції і контракти: навч. посіб. / В. В. Козик, Л. А. Панкова, О. Ю. Григор'єв та ін. 4-те вид., перероб. і допов. Львів: Магнолія2006, 2019. 511 с.

3. Маслак О.О., В.Й. Жежуха. Облік, аналіз та аудит зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. 2-ге вид., стер. Київ: Каравела, 2018. 400 с.

4. Петрович Й. М., Прокопишин-Рашкевич Л. М. Економіка і фінанси підприємства : підручник / за заг. ред. Й. М. Петровича. 2-ге вид., стер. Львів : Магнолія 2006, 2021. 406 с. (Вища освіта в Україні).

5. Підприємництво : підручник / С. В. Панченко, В. Л. Дикань, О. В. Шраменко [та ін.]. Харків : УкрДУЗТ, 2018. Ч. 2. Реалізація підприємницької діяльності у сучасних ринкових умовах. 228 с.

6. Створення власного бізнесу [Електронний ресурс]: навч. посібник / А. М. Колот, Г. О. Швиданенко, та ін. К. : КНЕУ, 2017. 311 с. URL: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/25208/stvoren_vlasn_17.pdf?sequence=1.

7. Петруня Ю. Є., Петруня В. Ю. Менеджмент. Практикум : навч. посібник. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. 104 с. URL: http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/3495/1/%d0%9f%d0%b5%d1%82%d1%80%d1%83%d0%bd%d1%8f_%d0%9c%d0%b5%d0%bd%d0%b5%d0%b4%d0%b6%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82.pdf.

8. Ткачова С. С., Пічугіна Т. С., Ткаченко О. П. Стратегічний менеджмент [Електронний ресурс] : навч. пос. Електрон. дані. Х. : ХДУХТ, 2019. URL: http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/5254/1/2019.2_%D0%BF%D0%BE%D0%B7.120.pdf.

9. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства навчальний посібник для студентів усіх форм навчання. Тернопіль, 2017. 137 с. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/22432/5/Navch_Posibnyk-ZED_2017.pdf.

Додаткові

10. Бабчинська О.І. Управління розвитком персоналу підприємства: теорія, методологія, практика : монографія. Вінниця ПП Торговий дім «Едельвейс і К»: 2020. 280 с.

11. Белоусова С. В. Теоретичні аспекти фінансового стану та фінансової безпеки, їх взаємне підтримання на підприємстві. Інфраструктура ринку. 2019. № Вип. 31. С. 563–570. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/31_2019_ukr/86.pdf.

12. Бражна Л. В. Аналіз розвитку та фінансового стану підприємств у військовий період. *Економіка, управління та адміністрування*. 2023. № 2(104). С. 79–85. URL: <http://ema.ztu.edu.ua/article/view/277574>.
13. Валюх А. В., Зайцев О. В. Аналіз та напрями поліпшення фінансового стану підприємств України. *Інфраструктура ринку*. 2019. № Вип. 28. С. 255–262. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/28_2019_ukr/40.pdf.
14. Великий Ю. М., Чемчикаленко Р. А., Віннік В. В. Удосконалення системи управління фінансовим станом підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2019. № Вип. 31. С. 577–584. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/31_2019_ukr/88.pdf.
15. Денисенко М. П., Гришко А. М. Заходи покращання фінансового стану підприємств у сучасних умовах господарювання. *Економіка & держава*. 2019. № 12. С. 61–65.
16. Замкова Н. Л., Корж Н. В., Махначова Н. М. Рекрутинг, навчання та розвиток персоналу : підручник. Вінниця : Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ, 2023.
17. Краснікова О. М., Міхалець А. І. Аналіз фінансового стану та його роль в управлінні підприємством. *Бізнес-навігатор*. 2020. № 3. С. 131–134. URL: http://business-navigator.ks.ua/journals/2020/59_2020/24.pdf.
18. М І. К., Бойда С. В., Семенко О. О. Оцінка фінансового стану підприємства з метою удосконалення його фінансової стратегії. *Ефективна економіка*. 2020. № 4. URL: http://www.econotyu.nauka.com.ua/pdf/4_2020/95.pdf.
19. Масюк Ю., Шкода А. Особливості формування та використання фінансових ресурсів підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. № 34. URL: <https://econotyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/994/953>.
20. Омельченко О. В., Швед В. В., Штифлюк В. В. Про деякі питання оцінки фінансового стану підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2022. № Вип. 68. С. 145–149. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/68_2022/27.pdf.
21. Пенська І. О., Тюріна Д. М., Федяй Г. С. Фінансова стійкість підприємства як ключова характеристика фінансового стану. *Інфраструктура ринку*. 2019. № Вип. 36. С. 436–440. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/36_2019_ukr/69.pdf.
22. Проскуріна Н., Гнідкова А. Аналіз фінансового стану та фінансових результатів як інструмент оцінки ефективності діяльності підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. № 43. URL: <https://econotyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1761/1697>.
23. Рубан Л. О., Докукіна В. О. Методичне забезпечення аналізу фінансового стану підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2019. № Вип. 32. С. 438–443. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/32_2019_ukr/67.pdf.
24. Сисоєнко І. А., Карлюка Д. О., Гузік С. І. Фінансовий стан підприємства як основа розробки фінансової стратегії підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2021. № Вип. 59. С. 116–120. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/59_2021/23.pdf.

25. Сич О. А., Мушинський А. Р. Удосконалення фінансового стану підприємства в сучасних економічних умовах. *Інфраструктура ринку*. 2019. № Вип. 36. С. 280–286. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/36_2019_ukr/46.pdf.

26. Соколова Л. В., Дюжєв В. Г., Аль-Фахор Е. С. Науково-методичне забезпечення оцінювання конкурентних переваг підприємств на засадах маркетингу у ризикованих умовах господарювання. *Інфраструктура ринку*. 2023. № Вип. 73. С. 87–93. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2023/73_2023/18.pdf.

27. Татаринцева Ю. Л., Пушкар О. І., Другова О. С., Макаренко А. Б. Управління процесами монетизації digital маркетингу в контексті забезпечення фінансового розвитку підприємства. *Маркетинг і цифрові технології*. 2022. Т. 6, № 1. С. 32–44. URL: <https://mdt-opi.com.ua/index.php/mdt/article/view/166/148>.

28. Ткаченко Є. Ю., Фатюха В. В., Яришко О. В. Фінансова стійкість підприємства: сутність та основи управління. *Інфраструктура ринку*. 2021. № Вип. 56. С. 129–134. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/56_2021/24.pdf.

29. Тютюнник Я. В. Сучасні підходи до визначення економічної сутності оборотних активів підприємства. *Економіка та держава*. 2021. № 4. С. 157–162. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/4_2021/29.pdf.

30. Халатур С. М., Гончаренко О. В., Хомук Н. Д. Інструментарій фінансового інжинірингу для комплексної оцінки фінансового стану підприємств. *Економіка та держава*. 2022. № 1. С. 39–44. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/1_2022/9.pdf.

31. Шульга О. Напрями удосконалення організації фінансового планування діяльності підприємства. *Підприємництво та інновації*. 2023. № 26. С. 58–62. URL: <http://ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/568/552>.

32. Шум М. А., Доровської О. Ф., Чуприна С. М. Деякі аспекти складання та аналізу фінансової звітності підприємства в сучасних умовах. *Інфраструктура ринку*. 2019. № Вип. 29. С. 628–632. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/29_2019_ukr/98.pdf.

33. Шушкова Ю. В., Іценко В. А. Фінансова стійкість підприємств України як запорука їх ефективного функціонування. *Інфраструктура ринку*. 2021. № Вип. 59. С. 121–126. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/59_2021/24.pdf.

34. Юрій Е. О. Фінансовий моніторинг як інструмент забезпечення фінансової безпеки підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2022. № Вип. 65. С. 176–183. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/65_2022/32.pdf.

Інтернет рнесурси

35. <http://portal.rada.gov.ua>

36. <http://www.kmu.gov.ua>

37. www.ukrstat.gov.ua

38. <http://www.management.com.ua>

39. Дія. Бізнес. URL: <https://business.diia.gov.ua/1>.